

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และ ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

สรุปรวมลักษณะทางวาทศิลป์ในเพลงไทยสมัยนิยม จากการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

1. ผู้แต่ง(ผู้สร้างสาร) จะต้องมีความชอบในสิ่งที่ตนเองทำ
2. เนื้อหาเพลงไม่มีการระบุเวลาและบริบทที่เจาะจง เพราะเนื้อหาเพลงไทยสมัยนิยมมักจะเป็นเรื่องของอารมณ์ความรู้สึก และความรัก ซึ่งเป็นเรื่องพื้นฐานของทุกยุคทุกสมัย สิ่งที่ทำให้เพลงแต่ละช่วงแตกต่างกันคือ การใช้ภาษาและแนวเพลงที่นิยมกันในช่วงนั้นๆ ไม่ใช่เนื้อหาของเพลง
3. เรื่องราวในเพลงต้องมีความสมจริง และสามารถเกิดขึ้นได้
4. ควรมีการวิเคราะห์ผู้ฟังก่อนว่ากลุ่มเป้าหมายคือใคร เพื่อจะได้คิดเนื้อหาและการใช้ภาษาในเพลงให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย ใช้ภาษาเดียวกันกับผู้ฟังในการสื่อสาร
5. มุมมองของเพลงต้องน่าสนใจและไม่ซ้ำแบบใครจึงจะสร้างให้เพลงมีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์ หรือถ้ามุมมองไม่แปลกก็ควรที่จะมีรูปแบบการนำเสนอที่แปลก หรือมีการใช้ภาษาที่โดดเด่น
6. เนื้อหาต้องมีความชัดเจน เข้าใจได้ง่าย
7. เนื้อหาและภาษาในเพลงต้องเหมาะสมกับตัวนักร้อง
8. คำร้องต้องมีคำสัมผัสอย่างเหมาะสม
9. นักร้องต้องมีความเข้าใจอารมณ์ที่แท้จริงของเพลง และถ่ายทอดออกมาด้วยความจริงใจ ไม่ใช่แสร้ง
10. คำร้อง ทำนอง และ ดนตรี ต้องเหมาะสมกัน

สรุปจากการวิเคราะห์

1. การคิดค้นเนื้อหา

ความคิดหลักของเพลง

แบ่งความคิดหลักของเพลงออกเป็น 19 แบบ ดังนี้

ลำดับที่	ความคิดหลัก	จำนวนเพลง
1	บรรยายความรักหรือคนรัก (สมหวัง)	27
2	การแสดงความรักความปรารถนาดี	11
3	ถูกคนรักทอดทิ้ง	9
4	ปรัชญาชีวิต	9
5	ให้กำลังใจ	8
6	แอบรัก แต่ไม่กล้าสารภาพ	6
7	สนุกสนาน	6
8	แสดงความคิดถึงคนรักที่อยู่ห่างไกล	6
9	แสดงความเป็นตัวของตัวเอง	5
10	ถูกปฏิเสธความรักข้างเดียว	5
11	ตนเองมาทีหลังจึงไม่สมหวัง	4
12	ต้องการความรัก ความเข้าใจ กำลังใจ	3
13	ไม่มั่นใจในความรัก	3
14	แสดงความห่อหุ้ม สิ้นหวัง	3
15	ขอที่จะมีความรัก	3
16	ความรักของครอบครัว	2
17	เสริมสร้างความสามัคคี	2
18	คนรักยังไม่ลืมคนรักเก่า	1
19	ระลึกถึงอดีต	1
	รวม	114

โดยมีข้อสังเกตที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

1. จากเพลงที่มีวาทศิลป์ที่เลือกสรรโดยผู้ฟัง มีจำนวนเพลงที่บรรยายถึงความรัก หรือคนรักในเชิงบวกมากที่สุดเมื่อแยกตามเนื้อหา อาจเพราะเป็นเพลงที่มีกลุ่มเป้าหมายกว้าง สามารถร้องได้ทุกเพศทุกวัย จึงได้รับคะแนนจากคนจำนวนมาก
2. มีเพลงที่มีเนื้อหาถึงการแสดงความรักความปรารถนาดีติดอันดับมาก เพราะตอบสนองความต้องการที่จะได้รับความรัก ซึ่งเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ และ ส่งเสริมการมอบความรัก ความเมตตาโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

3. เมื่อพูดถึงความประทับใจในแนวลึก เพลงที่เข้าถึงจิตใจได้ลึกซึ้งที่สุดน่าจะเป็นเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความผิดหวังจากการถูกคนรักทอดทิ้ง หรือถูกปฏิเสธความรักข้างเดียว เพราะคนที่อยู่ในห้วงของความผิดหวัง ความเศร้าจะมีจิตใจที่อ่อนไหวกว่าคนปกติ
4. เพลงที่แฝงปรัชญาชีวิตจะต้องเป็นปรัชญาพื้นฐานที่เข้าใจได้ง่าย นำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และนำเสนอด้วยวิธีการเปรียบเทียบให้เข้าใจง่ายๆ
5. เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้กำลังใจมีจำนวนน้อยในตลาดเพลง แต่กลับมีจำนวนเพลงที่ได้รับคะแนนความประทับใจมาก อาจเพราะการฟังเพลงเป็นหนทางหนึ่งในการปลุกปลอบสร้างกำลังใจให้กับตนเองของคนในสังคม
6. ระบบเหตุผลในเพลงไทยสมัยนิยมเป็นคนละระบบกับที่ใช้ในการโต้แย้งแสดงเหตุผล โดยมักใช้อารมณ์เป็นหลักในการอธิบายการกระทำต่างๆ นอกจากนี้การอ้างเหตุผลแบบวิตรรกะก็สามารถกระทำได้

2. การจัดเรียงเรียงเนื้อหา

แบ่งรูปแบบการเล่าเรื่องเป็น 9 แบบ ดังนี้

ลำดับที่	รูปแบบการเล่าเรื่อง	จำนวนเพลง
1	แบบบรรยาย-พรรณนา	61
2	แบบตามลำดับเวลา	16
3	แบบเปรียบเทียบ	14
4	แบบอ้างอิงสิ่งอื่น	8
5	แบบเสนอปัญหาและทางแก้ไข	4
6	แบบเล่านิทาน	4
7	แบบชี้แจงสาเหตุ	4
8	แบบพลิกความคาดหมาย	2
9	แบบบทสนทนาจริง	1
	รวม	114

ฉันทลักษณ์

ฉันทลักษณ์ของเพลงนั้นไม่ได้เป็นไปตามฉันทลักษณ์ทางกวี เพราะจำนวนคำและจำนวนวรรคต้องขึ้นอยู่กับท่อนเพลงและรูปแบบของเพลง นอกจากนี้เพลงไทยสมัยนิยมยังไม่สามารถหลีกคำได้มากเหมือนบทกวี เพราะไม่สามารถนำภาษาระดับต่างๆกันมาใช้ได้ เนื่องจากต้องใช้ภาษาที่ใช้กันในชีวิตประจำวัน แต่หากจะศึกษาถึงวิธีการสัมผัสคำที่มีรูปแบบก็พอจะสามารถจับมาเทียบกับวิธีการสัมผัสคำในเชิงกวีได้บ้าง โดยจะเทียบกับที่เพลงที่มี 4 วรรคใน 1 ท่อน (เพลงที่มีจำนวนวรรคน้อยหรือมากกว่านี้ไม่สามารถเทียบเคียงลักษณะคำประพันธ์ได้)

ในที่นี้ ผู้วิจัยจึงขอใช้คำว่า “เพลงที่นำลักษณะการสัมผัสคำของ กลอน หรือกาพย์ยานี” มาใช้แทนคำว่า “ฉันทลักษณ์” เพราะแม้จะมีรูปแบบการสัมผัสคำคล้ายคลึงแต่เพลงไทยสมัยนิยมยังขาดคุณสมบัติที่ครบถ้วนของฉันทลักษณ์ในเชิงกวีแบบเดิม สามารถอธิบายได้ดังนี้

ลักษณะพิเศษของคำสัมผัสในเพลงไทยสมัยนิยม

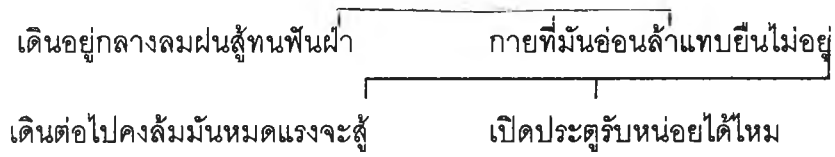
1. ส่วนใหญ่ มีคำสัมผัสในลักษณะของกลอน หรือ กาพย์ยานี หรือ ร่าย อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างผสมผสานกันใน 1 ท่อน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยาวของดนตรีในแต่ละท่อนด้วย
2. ไม่จำเป็นว่าจะต้องคงลักษณะของคำประพันธ์แบบหนึ่งแบบใดไว้ตลอดทั้งเพลง บางครั้งอาจใช้ลักษณะของกลอนในท่อนแรก กาพย์ยานีในท่อนที่สอง และไม่มีคำสัมผัสเลยในท่อนต่อไปก็ได้
3. ไม่จำกัดจำนวนคำที่ตายตัว
4. ไม่กำหนดคำรับสัมผัสที่แน่นอนว่าต้องเป็นคำที่เท่าไร
5. ไม่จำเป็นต้องมีคำสัมผัสระหว่างบท
5. มีการอนุโลมเสียงสัมผัสแทนเพื่อเอื้อสัมผัสเพลงให้มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น อันได้แก่
เสียง ใ กับเสียง าย
เสียง ๑ กับเสียง าว
เสียง ๒ กับเสียง ๑

แบ่งลักษณะของเพลงไทยสมัยนิยมออกได้เป็น 5 แบบ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ท่อนเพลงที่มี 4 วรรค

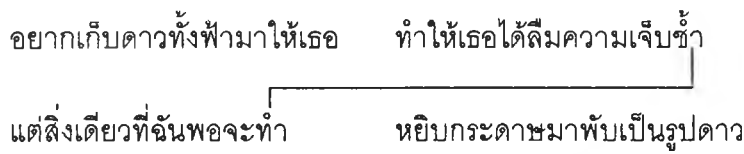
1. เพลงที่นำลักษณะการสัมผัสคำของกลอนมาใช้

ตัวอย่างเช่น

2. เพลงที่นำลักษณะการสัมผัสคำของกาพย์ยานีมาใช้

ตัวอย่างเช่น

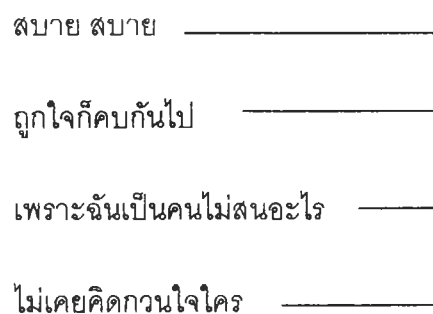
สังเกตได้ว่า ลักษณะบังคับของกาพย์ยานีบังคับเพียงคำสุดท้ายของวรรคที่ 2 และ 3 เท่านั้น ส่วนวรรคที่ 1 กับ 2 และ 3 กับ 4 จะมีสัมผัสหรือไม่ก็ได้ ซึ่งเป็นลักษณะการสัมผัสที่คล่องตัว จึงเป็นที่นิยมใช้กันมากในเพลงไทยสมัยนิยม

กลุ่มที่ 2 เพลงที่มีน้อยหรือมากกว่า 4 วรรคใน 1 ท่อนเพลง

3. เพลงที่นำลักษณะการสัมผัสคำของกลอนหัวเดียวมาใช้

กลอนหัวเดียว คือกลอนเพลงพื้นบ้านของไทย ที่มีการลงท้ายวรรคด้วยสระเดียวกัน จากการวิเคราะห์ ไม่มีเพลงใดเลยที่จัดเป็นกลอนหัวเดียวได้ เพียงแต่ยืมวิธีการสัมผัสคำทำยมาใช้เท่านั้น

ตัวอย่างเช่น

4. เพลงที่มีคำสัมผัสเป็นระยะ แต่ไม่อาจเทียบเคียงกับลักษณะคำประพันธ์ใดได้ เพราะไม่มีรูปแบบที่แน่นอน โดยเฉพาะเพลงที่ไม่ได้มี 4 วรรค ใน 1 ท่อนเพลง
5. เพลงที่ไม่มีคำสัมผัสเลย ในกลุ่มตัวอย่างพบเพียงเพลงเดียวคือ ที่ว่าง(ซึ่งมีจุดเด่นที่แนวความคิดของเพลง ไม่ใช่การใช้ภาษา)

สังเกตได้ว่า เพลงไทยสมัยนิยมที่สามารถสร้างความประทับใจให้กับผู้ฟังได้นั้นจะควรต้องมีการสัมผัสคำแบบใดแบบหนึ่งด้วย จึงจะเรียกได้ว่ามีวาทศิลป์

จำนวนท่อนอง

จำนวนท่อนอง	จำนวนเพลง
2 ท่อน	55
3 ท่อน	46
4 ท่อน	13

จากการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่าเพลงส่วนใหญ่มีจำนวนท่อนองเพียง 2-3ท่อนเท่านั้น สรุปได้ว่าความซับซ้อนของท่อนองเพลงไม่มีผลกับการสร้างความประทับใจ

การซ้ำท่อนสร้อย

จำนวนครั้งที่ซ้ำท่อนสร้อย	จำนวนเพลง
2 ครั้ง	55
3 ครั้ง	34
4 ครั้ง	18
มากกว่า 4 ครั้ง	4
ไม่มีซ้ำท่อนสร้อย	3
รวม	114

เพลงส่วนใหญ่มีการซ้ำท่อนสร้อยเพียง 2-3 ครั้งเท่านั้น โดยเพลงในความนิยมมีแนวโน้มที่จะซ้ำท่อนสร้อยบ่อยครั้งกว่าเพลงในความทรงจำ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการแข่งขันที่สูงขึ้นของธุรกิจเพลง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้การซ้ำที่มากขึ้นเพื่อสร้างความคุ้นเคยให้กับผู้ฟังอย่างรวดเร็ว

ลีลาการใช้ภาษา

มีหัวข้อที่น่าสนใจ ดังนี้

การใช้โครงสร้างแบบขนาน

การซ้ำคำ

การเปรียบเทียบและการใช้สัญลักษณ์

การสร้างให้คำหรือประโยคเด่นของเพลงให้เป็นที่จดจำโดยการซ้ำ

การใช้ข้อความขัดแย้ง

วิกตภาวะ

การส่งสาร

การเลือกใช้เสียงเพื่อสร้างอารมณ์

บางเพลงจงใจใช้เสียงเครื่องดนตรีเพียงชิ้นเดียว เพื่อสร้างความรู้สึกนุ่มนวลอ่อนหวาน เช่น ใช้กีตาร์หรือเปียโนเพียงตัวเดียว ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษของเพลงไทยสมัยนิยม

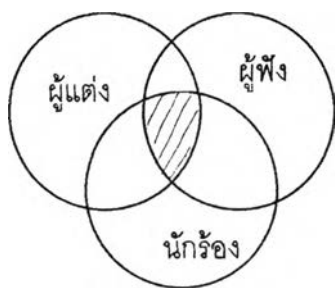
ความดังของเสียงกลองชุดในเพลงจะเป็นไปตามอารมณ์เพลง บางช่วงอาจจะเพียงเคาะ Hihat (ฉาบประกบ) เฉยๆโดยไม่ลงกลองใหญ่เลยก็ได้

มีข้อสังเกตว่าเพลงไทยสมัยนิยมจะใช้เครื่องดนตรีในการสร้างอารมณ์ของเพลง โดยมักจะเริ่มจากเครื่องดนตรีน้อยชิ้นก่อน แล้วค่อยๆเพิ่มเข้ามาเรื่อยๆจนกระทั่งครบทุกชิ้นในท่อนสร้อย หรือใช้วิธีการบรรเลงคลอเบาๆแล้วค่อยๆหนักแน่นเร่งเร้าขึ้นเรื่อยๆจนกระทั่งถึงท่อนที่ต้องการให้เป็น Climax ของเพลง ซึ่งจะไม่พบวิธีการเช่นนี้ในเพลงรุ่มสุนทราภรณ์ หรือเพลงลูกทุ่ง

มุมมองอื่นๆที่น่าสนใจ

กรอบของประสบการณ์

จากผลการวิจัย สามารถสรุปเป็นแบบจำลองกรอบของประสบการณ์ได้ดังนี้

ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการคิดค้นเนื้อหา การจัดเรียบเรียงเนื้อหา ใช้เหตุผล การใช้ภาษา เพลงที่สร้างความประทับใจได้ดีควรจะเป็นส่วนผลระหว่าง ประสบการณ์ของผู้แต่ง ผู้ฟัง และ นักร้อง หรืออย่างน้อยก็เป็นประสบการณ์เหมือน เช่นจากการอ่านหนังสือ หรือฟังผู้อื่นแล้ว

หากผู้แต่งไม่เคยมีความรัก ก็ไม่ว่าจะแต่งเพลงผิดหวังเศร้าเสียใจให้กระทบใจผู้ฟังได้ เช่นกัน นักร้องที่เป็นเด็กๆ อายุ 12-13 ก็ไม่ควรที่จะต้องมาร้องเพลงอกหักเศร้าเสียใจของผู้ใหญ่ เพราะจะดูเป็นการแสร้งทำ นอกจากนี้ผู้ฟังที่ไม่เคยมีประสบการณ์กับเรื่องนั้นๆก็ไม่น่าที่จะมีความประทับใจกับเพลง มากเท่ากับคนที่มีความประสบการณ์มาก่อน เช่นคนที่ไม่เคยมีพี่ชาย อาจจะไม่ค่อยเข้าใจกับเพลงพี่ชายที่แสนดี น้อยกว่าคนที่มียี่ชาย (หรืออย่างน้อยก็รุ่นพี่ที่สนิทกัน) จริงๆ

ทั้งผู้แต่ง และนักร้องควรจะหาจุดร่วม จากกรอบของประสบการณ์เสียก่อน เพื่อที่จะแต่ง และถ่ายทอดเรื่องเดียวกันออกมาได้อย่างกลมกลืนไม่ฉีกกัน ชัดเจน หากนักร้องไม่เคยผิดหวังรุนแรง ก็ไม่ควรจะให้ร้องเพลงผิดหวัง ท้อแท้รุนแรง เพราะแม้แต่นักร้องผู้ถ่ายทอดก็ไม่เข้าใจความรู้สึกนั้น แล้วจะทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้อย่างไร และเรื่องที่ว่านั้นก็ควรที่จะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริงในชีวิตของคนทั่วไปด้วย จึงจะสร้างความรู้สึกร่วมให้กับผู้ฟังได้ดี (ดุษฎี พงษ์ยงค์, 2544)

ในส่วนของการใช้ภาษาก็เช่นกัน ภาษาในเพลงนั้นจะต้องเป็นภาษาของผู้แต่ง นักร้อง และผู้ฟัง หรืออย่างน้อยก็ต้องเป็นภาษาของนักร้องและผู้ฟัง เช่น นักร้องอายุมากๆ ไม่ควรจจะร้องเพลงภาษาเด็กๆ แบบเด็กๆ และเพลงที่จะให้กลุ่มวัยรุ่นฟังก็ไม่ควรจะใช้ภาษาหรือแบบเพลงสุนทราภรณ์ ความจะใช้ภาษาง่ายๆแบบที่วัยรุ่นใช้กันมากกว่า (จำรัส เศรษฐาภรณ์, นิติพงษ์ ห่อนาค, สุทธิพงษ์ สมบัติจินดา, นุสรี เลขาหงส์เพียรพุดมิ, 2544)

มุมมองแบบ ระบบ (Systems perspective)

เพลงหลายเพลงสามารถอธิบายลักษณะทางวาทศิลป์ได้อย่างชัดเจนว่าใช้หลักการใดในการสร้างความประทับใจ ในขณะที่บางเพลงไม่สามารถอธิบายได้ หลายครั้งที่การวิเคราะห์ เพลง

ที่ได้ชื่อว่ามีวาทศิลป์ และ ไพเราะ แต่กลับไม่พบจุดเด่นที่น่าสนใจใดๆเมื่อแยกออกเป็นส่วนๆ เพราะบทเพลงนั้นเป็นส่วนผสมของหลายปัจจัย และ จะฟังดูน่าประทับใจหรือไม่อาจจะไม่ได้มาจากปัจจัยใดเพียงปัจจัยเดียวเป็นหลัก ทำให้ในการวิจัยสามารถอธิบายได้เพียงลักษณะเด่นๆที่เห็นได้ชัดของบางเพลงเท่านั้น ไม่อาจจะใช้ทุกๆเกณฑ์อธิบายทุกๆเพลงเหมือนกันหมดได้ ดังที่ นิตพงษ์ ห่อนาค (2540) นักแต่งเพลงชื่อดังได้กล่าวไว้ว่า เพลงที่ดีที่สุดคือเพลงที่ลงตัว แต่ทั้งนี้ เนื้อเพลงอาจจะไม่ได้ดีมาก ไม่มีอะไรเด่นเป็นพิเศษ ทำนองเพลงตอนที่ไม่มีเนื้อเพลงก็ฟังดูธรรมดาๆ แต่พอนำมาผสมกันแล้วมีนักร้องที่ดีมาร้อง กลับฟังดีมาก ได้รับความประทับใจ โดยที่ไม่สามารถบอกได้ว่าจุดไหนมาก่อน

ในทางวิทยาศาสตร์ สามารถอธิบายปรากฏการณ์นี้ได้ด้วยมุมมองแบบระบบ(Systems perspective) ซึ่งเน้นว่า องค์รวมเป็นมากกว่าผลบวกของส่วนย่อยๆแต่ละส่วน (The whole system is more than the sum of the contributions of each individual part) การจะอธิบายการสื่อสารนั้นนอกจากจะศึกษาองค์ประกอบแล้วจะต้องดูถึงความสัมพันธ์ระหว่างแต่ละองค์ประกอบที่มีต่อกันด้วย

หากเขียนเป็นสมการจะได้ว่า

$$A+B+C+AB+AC+BC+ABC = \text{The systems}$$

ดังนั้น เพลงที่น่าประทับใจคือการบูรณาการกันของ

คำร้อง + ทำนอง + ดนตรีและเสียงร้อง + ความสัมพันธ์ระหว่างคำร้องกับทำนอง + ความสัมพันธ์ระหว่างคำร้องกับดนตรีและเสียงร้อง + ความสัมพันธ์ระหว่างทำนองกับดนตรี + ความสัมพันธ์ระหว่างคำร้อง ทำนอง ดนตรีและเสียงร้อง

ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ปัจจัยที่ทำให้เพลงมีความน่าประทับใจยังอาจมีอีกหลายปัจจัย ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้อาจยังไม่ครอบคลุม ดังนั้น หากจะเขียนอธิบายให้ครอบคลุม การประกอบสร้างของเพลงที่น่าประทับใจคือ

$$A + B + C + D + AB + AC + AD + BC + BD + CD + ABC + ABD+BCD + ACD + ABCD$$

เมื่อ A คือคำร้อง B คือ ทำนอง C คือ ดนตรีและเสียงร้อง D คือ ปัจจัยอื่นๆ

และส่วนของความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆนี้เองที่ไม่อาจให้คำอธิบายในลักษณะของนิยามเชิงปฏิบัติการได้ เพราะเป็นเรื่องของศิลปะ จึงสามารถอธิบายได้เพียงว่า เพลงที่น่าประทับใจต้องมีความ

กลมกลืนและเข้ากันได้ของคำร้อง ทำนอง ดนตรีกับเสียงร้อง และ ปัจจัยอื่นๆ โดยบางส่วนจะเห็นได้จาก

1. คำร้องที่ไม่มีการเพี้ยนของวรรณยุกต์หรือสระตามเสียงทำนองจนเสียความหมายเดิม
2. คำร้องกับทำนองต้องอยู่ในอารมณ์เดียวกัน ไม่ใช่ขัดแย้งกัน
3. ท่อนที่สำคัญที่สุดของคำร้องควรจะอยู่กับท่อนทำนองที่มีการซ้ำบ่อยที่สุด
4. เมื่อกลับมาร้องซ้ำท่อนสร้อยจะต้องไม่กระทบกับเนื้อหาของเพลง ต้องสามารถร้องซ้ำท่อนสร้อยได้หลังจากท่อนสุดท้าย โดยที่ไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป
5. คำร้องกับดนตรีและเสียงร้องจะต้องอยู่ในอารมณ์เดียวกัน เพลงเศร้า ไม่ทำดนตรีสนุกสนาน
6. ดนตรีและเสียงร้องจะต้องเข้ากันได้ดีกับทำนอง ไม่ขัดแย้งกัน ทำนองเศร้า ดนตรีและเสียงร้องต้องเศร้าตาม
7. คำร้อง ทำนอง ดนตรีและเสียงร้อง จะต้องอยู่ในอารมณ์เดียวกัน

เหตุผลของความประทับใจจากผู้ฟัง

จากการสำรวจรายชื่อเพลงและเหตุผลที่ประทับใจจากแบบสอบถาม ผู้ฟังส่วนใหญ่ไม่สามารถระบุสาเหตุที่เกิดความประทับใจในบทเพลงนั้นๆได้ โดยมักจะให้คำตอบว่า เพราะเพลงไพเราะ จึงประทับใจ และไม่สามารถอธิบายได้ว่าเพราะอะไรจึงรู้สึกที่ไพเราะ อย่างไรก็ตามสามารถจัดกลุ่มเหตุผลของความประทับใจได้เป็น 6 กลุ่มใหญ่ๆคือ

1. เพราะตรงกับชีวิตของตนเอง (มักจะเป็นเหตุผลของเพลงเศร้า)
2. เพราะฟังแล้วเกิดความรู้สึกที่ดี
3. เพราะมีทำนองที่ไพเราะ
4. เพราะใช้ถ้อยคำที่ลึกซึ้งกินใจ
5. เพราะมีแนวคิดที่แปลก โดดเด่น
6. เพราะรู้สึกว่าเป็นเพลงที่ใครๆก็ชอบ

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ได้จากการสัมภาษณ์นักแต่งเพลง และการวิเคราะห์บทเพลงดังกล่าวมาแล้ว

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. จากการสัมภาษณ์พบว่า กลุ่มเป้าหมายใหญ่ของเพลงไทยสมัยนิยมคือกลุ่มวัยรุ่น อายุตั้งแต่ 13-25 ปี ดังนั้นหากจะศึกษาเพลงไทยสมัยนิยมในปัจจุบัน สามารถศึกษาจากเพียงกลุ่มอายุนี้ให้ละเอียดลงไปก็น่าจะกระทำได้
2. น่าจะมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างเพลงไทยสมัยนิยมในปัจจุบันกับเพลงลูกทุ่ง และ เพลงลูกกรุงว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
3. น่าจะมีการศึกษาถึงการรับรู้เนื้อเพลงในกลุ่มผู้ฟัง ว่าผู้ฟังทราบเนื้อเพลงที่ถูกต้องของเพลงที่ตนเองชอบหรือไม่เพียงใด
4. น่าจะมีการศึกษาถึงความเปลี่ยนแปลงในรายละเอียดของการใช้ภาษาในเพลงไทยสมัยนิยมในช่วงปีต่างๆ
5. น่าจะมีการศึกษาเปรียบเทียบการนำเสนอสรรผ่านบทเพลง กับ การนำเสนอผ่านบทพูดว่าให้ผลแตกต่างกันอย่างไร
6. น่าจะมีการศึกษาว่ามีปัจจัยอื่นใดอีกบ้างที่มีผลกับความประทับใจต่อเพลงของผู้ฟัง